

Comunicat de presă la proiectul Legii cu privire la locuințe

Centrul de Analiză și Prevenire a Corupției a efectuat expertiza proiectului Legii cu privire la locuințe din perspectiva drepturilor omului.

Autor al proiectului de Lege este Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor.

Potrivit notei informative și prevederilor proiectului de lege, scopul acestuia este de a stabili un cadru legal nou cu privire la locuințe, care ar corespunde evoluției relațiilor social-economice din acest domeniu și cadrului legal existent la moment.

Nota informativă a proiectului de act legislativ supus expertizei conține o argumentare suficientă a promovării proiectului. Totodată, reieșind din nota informativă, autorul, în baza unui sondaj estimativ și întemeindu-se pe datele statistice existente, a calculat necesarul de locuințe (doar sociale) în număr de 10626, iar costul programului de construcție și procurare a locuințelor va constitui circa 8 miliarde lei. Autorul preconizează implementarea prevederilor proiectului într-o perioadă de 10 ani de zile. Potrivit expertizei, aceste calcule estimative și superficiale nicidecum nu pot fi catalogate drept "fundamentare economico-financiară", deoarece se bazează pe date statistice și sondaje fără să indice indicatorii principali de referință pe care s-a bazat; autorul a "calculat" doar costul implementării proiectului în ce privește locuințele sociale, pe când proiectul prevede și alte tipuri de locuințe (de manevră, de serviciu, hoteluri-azil); autorul nu a luat în considerație că pe parcursul a 10 ani de zile numărul tinerilor, persoanelor cu dizabilități, familiilor cu mulți copii, se va schimba; nu este clar cum autorul a calculat și coordonat costul implementării proiectului de lege cu autoritățile publice locale, în contextul în care APL-urile vor trebui să identifice sursele financiare disponibile pentru construcția, reparația, procurarea locuințelor reglementate de proiectul de lege.

Proiectul asigură respectarea principiului transparenței, iar cât privește principiul participării și responsabilizării respectarea acestora este asigurată insuficient.

În pofida elaborării proiectului dat de lege, în baza standardelor internaționale în domeniul asigurării cu locuințe, totuși acesta contravine standardelor consfințite de Carta Europeană a Autonomiei Locale. Este vorba de atribuirea către APL a competențelor în domeniul locuințelor, fără a prevedea acoperire financiară și limitarea unor competențe APL de către autoritatea centrală, ceea ce contravine principiului autonomiei locale.

Trebuie să menționăm că, un șir de prevederi cuprinse în proiect contravin jurisprudenței Curții Constituționale, ce se referă în mod special la respectarea autonomiei locale, la proporționalitatea resurselor financiare cu competențele atribuite către APL, la neretroactivitatea legii, precum și la respectarea drepturilor dobândite în mod licit.

Unele prevederi din proiect, în modalitatea în care au fost abordate de autor, pot aduce atingere dreptului de proprietate, protejat de Convenția Europeană pentru Drepturile Omului. Prin prisma art.1 din Protocolul adițional la Convenție și reieșind din jurisprudența CtEDO referitoare la „bun” și „proprietate”, excluderea dreptului de privatizare a locuințelor ar putea constitui o violare a proprietății.

Din analiza efectuată în raportul de expertiză concluzionăm că unele opțiuni legislative incluse în acest proiect de lege vor avea un impact negativ, deoarece vor încălca drepturile și libertățile persoanelor.

Raportul complet al Centrului de Analiză și Prevenire a Corupției poate fi accesat pe adresa:
<http://capc.md/ro/expertise/avizel/nr-585.html>

Centrul de Analiză și Prevenire a Corupției

Această expertiză a fost realizată în cadrul implementării proiectului „Expertiza vulnerabilității proiectelor de acte normative prin prisma drepturilor omului”, susținut financiar de Apărătorii Drepturilor Civile din Suedia.